

**«ԷԿՈՆՈՄԵՏՐԻԿԱ -1» ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ
Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների ամբիոն**

Ընդհանուր բնութագիր	
Դասընթացի անվանում	Էկոնոմետրիկա - 1
Դասընթացի կոդ	
Դասընթացի տեսակ	Պարտադիր
Ուսումնառության տարի	Երկրորդ
Կիսամյակ	5
Կրեդիտ	4 ԵԿՓՀ
Աստիճան	Բակալավր
Ուսումնառության ձևը	Առկա
Դասընթացի պատասխանատու ամբիոն	Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների ամբիոն
Դասընթացի մուտքային պայմաններ	Հավանականությունների տեսություն, Տնտեսագիտության տեսություն, Համակարգչային հմտություններ, Վիճակագրություն, Խորացված մաթեմատիկա, Մասնագիտական օտար լեզու

Դասախոսի տվյալներ	
Դասախոսի անուն, ազգանուն	Եվգենյա Բազինյան
Կոչում, աստիճան	տ. գ. թ. , դոցենտ
Կոնտակտային տվյալներ	(+374 99) 99 10 11
Խորհրդատվության վայր և ժամանակացույց	ՀՊՏՀ, Ինֆորմատիկայի և վիճակագրության ֆակուլտետ, Տնտեսամաթեմատիկական մեթոդների ամբիոն, Ժամը՝ նախնական պայմանավորվածությամբ:

Դասընթացի նկարագիր

<p>Դասընթացի նպատակ</p>	<p>Էկոնոմետրիկա – 1 դասընթացի նպատակը՝ «Տնտեսագիտություն» մասնագիտության բակալավրիական կրթության ուսանողներին գիտելիքների մատուցումն է տնտեսական տարբեր ցուցանիշների միջև կապերի ռեգրեսիոն մոդելավորման և գնահատման վերաբերյալ, ինրպես նաև փորձի ձևավորումը: Դասընթացը հետևողականորեն և անընդհատ զարգացնում է ուսանողներին՝ տնտեսական երևույթները մեկնաբանելու, վերլուծելու և կանխատեսելու հմտությունները:</p>
<p>Դասընթացի խնդիրներ</p>	<p>Դասընթացի խնդիրներն են՝</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ներկայացնել տնտեսական ցուցանիշների/երևույթների կապերի գնահատման ռեգրեսիոն վերլուծության սկզբունքները և մեթոդները, արդյունքների չափման գործիքակազմը, ▪ Հասկանալ տնտեսական կապերի մոդելավորման, ռեգրեսիոն վերլուծության և արդյունքների մեկնաբանման պրակտիկ գործիքակազմը, ▪ Ներկայացնել էկոնոմետրիկ վերլուծությունների ժամանակ կիրառվող տվյալների ստացման աղբյուրները և դրանց կառուցվածքը, ▪ Հասկանալ միագործոն ռեգրեսիոն մոդելի էությունը, հիմնական ենթադրությունները և գնահատված գործակիցների տնտեսագիտական նշանակությունը, ▪ Ներկայացնել բազմաչափ ռեգրեսիոն մոդելի ընդհանուր կառուցվածքը և գործնականում դրա կիրառության համար անհրաժեշտ գործիքակազմն ու հմտությունները, ▪ Հասկանալ տարբեր տնտեսագիտական հարցերի վերաբերյալ հիփոթեզների ձևակերպման մեխանիզմը և ստուգել դրանք համապատասխան վիճակագրական թեստերի օգնությամբ, ինչպես նաև բացատրել գնահատված պարամետրերի համար վտահելիության միջակայքերի կառուցումը և դրանց մեկնաբանումը, ▪ Բացատրել էկոնոմետրիկ մոդելներով կանխատեսումների իրականացումը, կատարելու սցենարային վերլուծություններ և ներկայացնելու արդյունքները շահագրգիռ կողմերին, ▪ Ուսումնասիրել որակական տվյալների հետ աշխատելու մեթոդները և դրանց կիրառության եղանակները, ▪ Վերլուծել էկոնոմետրիկ մոդելիների գնահատման ժամանակ առաջացող խնդիրները՝ դրանք արդյունավետորեն լուծելու համար, ինչպիսիք են հետերոսկեդաստիկությունը, մոդելի սխալ սպեցիֆիկացիաները, տվյալների չափման սխալները և այլն:
<p>Դասընթացի բովանդակություն</p>	<p>Դասընթացն ուսումնասիրում է երկչափ և բազմաչափ ռեգրեսիոն վերլուծության մեթոդները, գծային երկչափ և բազմաչափ մոդելների կիրառությունները տնտեսագիտական տարբեր իրավիճակները մոդելավորելիս: Քննարկում է տնտեսական փոփոխականների ներկայացման եղանակները, նկարագրական վիճակագրությունների ստացումը և մեկնաբանումը: Ընդգրկում է գծային ռեգրեսիայի էմպիրիկ հավասարման գնահատումը, ռեգրեսիոն մոդելների տարբեր բնութագրիչների վերլուծությունը, որակի և գործակիցների նշանակալիության գնահատման վիճակագրական թեստերի մեթոդաբանությունը և կիրառումը: Ներկայացնում է ֆինանսական և տնտեսական համակարգերում կառուցվածքային փոփոխությունների և որակական բնութագրիչների ներառմամբ մոդելների կառուցման և գնահատման մեթոդներ: Քննարկում է ռեգրեսիոն մոդելների ընտրության ընթացակարգերը և ընտրության տեղեկատվական չափանիշները: Ծանոթացնում է պատահական սխալների հատկությունների վերլուծության մեթոդներին: Զարգացնում է ֆինանսական տվյալների տարբեր տեսակների շարքերի հետ աշխատելու և նրանց միջև կապերի գնահատման Eviews և Excel փաթեթներով աշխատելու պրակտիկ հմտություններ:</p>

Թեմա	Թեմային հատկացվող ժամերը		Դասավանդման մեթոդ	Առաջադրանք և գրականություն	Գնահատման ձև	Դասավանդման ռեսուրս
	Դասախոսություն	Գործնական / սեմինար				
<p>Թեմա 1. Էկոնոմետրիկա դասընթացի ներածություն</p> <p>Էկոնոմետրիկա առարկան և խնդիրները:</p> <p>Էկոնոմետրիկ վերլուծություններում կիրառվող տվյալների ստացման աղբյուրները. էքսպերիմենտալ, քվազի-էքսպերիմենտալ և ոչ էքսպերիմենտալ տվյալներ:</p> <p>Էկոնոմետրիկ տվյալների կառուցվածքը. տարածական տվյալներ, ժամանակային շարքեր և պանելային տվյալներ:</p>	2	0	Դասախոսություն	<p>Պարտադիր գրականություն</p> <p>1. Jeffrey M. Wooldridge, Introductory Econometrics: A Modern Approach, 7th Edition, Michigan State University, Cengage, 2018, Գլուխ 1, էջ 1-12:</p> <p>2. Basic Econometrics, Damodar N. Gujarati, Fourth Edition, Գլուխ 1, էջ 1-16:</p> <p>Առաջադրանք</p> <p>1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել ինքնաստուգման հարցերին:</p> <p>2. Ընտրել տվյալների տարբեր տեսակների շարքեր, վիզուալիզացնել, կատարել համեմատություններ, քննարկել կիրառման առանձնահատկությունները:</p>	Բանավոր հարցում	Համակարգ իջներ, պրոյեկտոր
<p>Թեմա 2. Հավանականությունների տեսության և մաթեմատիկական վիճակագրության էլեմենտներ</p> <p>Տնտեսական վերլուծություններում առավել կիրառական հավանականությունների բաշխման օրենքներ: Փոփոխականների նկարագրական վիճակագրություններ:</p> <p>Տվյալների պարզ վերլուծությունը. փոփոխականների գծապատկերների ստացում, նկարագրական վիճակագրությունների ստացում և վերլուծություն: Հիստոգրամի կառուցում: Eviews փաթեթով աշխատելու հիմնական սկզբունքները:</p>	2	4	Դասախոսություն, վերլուծություններ, Eviews և Excel փաթեթներում վարժությունների իրականացում և արդյունքների մեկնաբանում	<p>Պարտադիր գրականություն</p> <p>1. Basic Econometrics, Damodar N. Gujarati, Fourth Edition, Գլուխ 1, էջ 887-913:</p> <p>2. Christopher Dougerti, Introduction to Econometrics, Third Edition, Գլուխ 1, էջ 1-16:</p> <p>3. Stock, J. H., & Watson, M. W., Introduction to Econometrics, New York, Pearson, 2020, Գլուխ 2, էջ 55- 102, Գլուխ 3, էջ 103- 141,</p> <p>Առաջադրանք</p> <p>1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել ինքնաստուգման հարցերին, լուծել խնդիրները:</p> <p>2. Ընտրված տվյալների շարքերի համար հաշվել նկարագրական վիճակագրությունները և վերլուծել:</p>	Բանավոր հարցում, խնդիրների լուծում, լաբորատոր առաջադրանքների իրականացում	Համակարգ իջներ, պրոյեկտոր

<p>Թեմա 3. Միագործոն ռեգրեսիոն վերլուծություն</p> <p>Միագործոն (Երկչափ) ռեգրեսիոն մոդել, կիրառությունը:</p> <p>Գծային ռեգրեսիայի դասական մոդելը:</p> <p>Անհայտ պարամետրերի գնահատումը փոքրագույն քառակուսիների եղանակով և դրանց մեկնաբանությունը:</p> <p>Գծային ռեգրեսիայի դասական մոդելի հիմնական ենթադրությունները:</p> <p>Ռեգրեսիոն մոդելի անհայտ գործակիցների վիճակագրական գնահատականների հատկությունները: Գաուս-Մարկովի թեորեմը:</p> <p>Միագործոն ռեգրեսիոն մոդելի որակի գնահատումը (Goodness-of-Fit):</p> <p>Մոդելի սխալի անհայտ դիսպերսիայի վիճակագրական գնահատականը: Դետերմինացիայի գործակից, տնտեսագիտական և երկրաչափական մեկնաբանությունները:</p> <p>ՓՔՄ-ով ստացված գնահատականների մաթսպասումը, դիսպերսիան և կովարիացիան:</p> <p>Գնահատված գործակիցների հատկությունները (անշեղություն, արդյունավետություն և կայունություն (BLUE)):</p> <p>Մոդելի սխալը և նրա մեկնաբանությունը: Մոդելի սխալի դիսպերսիայի գնահատումը:</p> <p>Քառակուսային, log-log, log-linear և linear-log ֆունկցիոնալ տեսքերով մոդելներ:</p> <p>Կախյալ և անկախ փոփոխականների մասշտաբի փոփոխության ազդեցությունը գործակիցների վրա:</p> <p>Գծային ռեգրեսիայի էմպիրիկ հավասարման գնահատումը և մոդելի բնութագրիչների վերլուծությունը Eviews և Excel փաթեթներում որևէ տնտեսագիտական խնդրի օրինակով:</p>	8	8	<p>Դասախոսություններ, վերլուծություններ, Eviews և Excel փաթեթներում վարժությունների իրականացում և արդյունքների մեկնաբանում</p>	<p>Պարտադիր գրականություն</p> <p>1. Jeffrey M. Wooldridge, Introductory Econometrics: A Modern Approach, 7th Edition, Michigan State University, Cengage, 2018, Գլուխ 2, էջ 20-66</p> <p>2. Basic Econometrics, Damodar N. Gujarati, Fourth Edition, Գլուխ 3:</p> <p>Առաջադրանք</p> <p>1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել ինքնաստուգման հարցերին, լուծել խնդիրները:</p> <p>2. Ընտրված փոփոխականների զույգի համար կառուցել երկչափ ռեգրեսիա, ստուգել մոդելի որակը, գործակիցների վիճակագրական նշանակալիությունը, կառուցել գործակիցների վստահելիության միջակայքերը:</p>	<p>Բանավոր և գրավոր հարցում, խնդիրների լուծում, լաբորատոր առաջադրանքների իրականացում, թիմային աշխատանք</p>	<p>Համակարգիչներ, պրոյեկտոր</p>
---	---	---	--	---	--	---------------------------------

<p>Թեմա 4. Ռեգրեսիայի գործակիցների վերաբերյալ հիփոթեզների ստուգում և վստահելիության միջակայքեր</p> <p>ՓՔՄ-ով ստացված գործակիցների բաշխումը:</p> <p>Ռեգրեսիոն մոդելի գործակիցների նշանակալիության վերաբերյալ վիճակագրական վարկածների ստուգումը Ստյոյենտի և Ֆիշերի չափանիշներով:</p> <p>Մեկ գործակցի վերաբերյալ հիփոթեզների ստուգում և t թեստ:</p> <p>Միակողմանի և երկկողմանի հիփոթեզներ: p-value-ի հաշվարկումը t թեստերի համար:</p> <p>Հիփոթեզների ստուգում ռեգրեսիայի գործակիցների մեկ և մի քանի գծային կոմբինացիաների համար:</p> <p>F թեստ: F և t թեստերի կապը:</p> <p>F թեստի R քառակուսային ձևը:</p> <p>p-value-ի հաշվարկումը F թեստերի համար:</p> <p>Ռեգրեսիայի գործակիցների վստահելիության միջակայքերի կառուցում:</p>	4	4	<p>Դասախոսություններ, վերլուծություններ, Eviews և Excel փաթեթներում վարժությունների իրականացում և արդյունքների մեկնաբանում</p>	<p>Պարտադիր գրականություն</p> <p>1. Jeffrey M. Wooldridge, Introductory Econometrics: A Modern Approach, 7th Edition, Michigan State University, Cengage, 2018, Գլուխ 4, էջ 117-163</p> <p>2. Hill, R. C., Griffiths, W. E., & Lim, G. C., Principles of Econometrics. John Wiley & Sons, 2018, Գլուխ 5, էջ 218-222</p> <p>Առաջադրանք</p> <p>1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել ինքնաստուգման հարցերին, լուծել խնդիրները:</p> <p>2. Իրականացնել հիպոթեզների ստուգում՝ ռեգրեսիայի գործակիցների մեկ և մի քանի գծային կոմբինացիաների համար և դրանց վստահելիության միջակայքերի կառուցում:</p>	<p>Բանավոր և գրավոր հարցում, խնդիրների լուծում, լաբորատոր առաջադրանքների իրականացում, թիմային աշխատանք</p>	<p>Համակարգիչներ, պրոյեկտոր</p>
---	---	---	--	---	--	---------------------------------

<p>Թեմա 5. Բազմաչափ ռեգրեսիոն վերլուծություն: Բազմաչափ ռեգրեսիայի մոդելը:</p> <p>Բազմաչափ ռեգրեսիոն մոդել: Անհայտ պարամետրերի գնահատումը բազմաչափ ռեգրեսիոն մոդելում և դրանց մեկնաբանությունը: Մոդելի հիմնական ենթադրությունները:</p> <p>Բազմաչափ ռեգրեսիոն մոդելի որակի գնահատումը:</p> <p>ՓՔՄ-ով գնահատված գործակիցների մաթսպասումը:</p> <p>Ոչ կարևոր (irrelevant) փոփոխականների ներառումը ռեգրեսիոն մոդելներում:</p> <p>Բացթողնված փոփոխականների շեղում (omitted variable bias):</p> <p>ՓՔՄ-ով գնահատված գործակիցների դիսպերիսան: Դիսպերսիայի բաղադրիչները:</p> <p>Լրիվ կոլինեարություն և բազմակոլինեարություն:</p> <p>Բազմաչափ ռեգրեսիոն մոդելի որակի գնահատումը (Goodness-of-Fit):</p> <p>Ճշգրտված դետերմինացիայի գործակիցը և մեկնաբանությունը:</p> <p>Գծային բազմաչափ ռեգրեսիայի էմպիրիկ հավասարման գնահատումը և մոդելի բնութագրիչների վերլուծությունը Eviews և Exel փաթեթներում տարբեր տնտեսագիտական խնդիրների օրինակներով:</p>	8	8	<p>Դասախոսություններ, վերլուծություններ, Eviews և Exel փաթեթներում վարժությունների իրականացում և արդյունքների մեկնաբանում</p>	<p>Պարտադիր գրականություն</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Jeffrey M. Wooldridge, Introductory Econometrics: A Modern Approach, 7th Edition, Michigan State University, Cengage, 2018, Գլուխ 3, էջ 66-116 2. Basic Econometrics, Damodar N. Gujarati, Fourth Edition, Գլուխ 7, էջ 202-334 3. Econometrics by Example, Damodar N. Gujarati, 2011, 2012, Գլուխ 1, էջ 2-19 4. Stock, J. H., & Watson, M. W., Introduction to Econometrics, New York, Pearson, 2020, Գլուխ 6, էջ 211- 225 <p>Առաջադրանք</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել ինքնաստուգման հարցերին, լուծել խնդիրները: 2. Ընդլայնել նախորդ թեմայի շրջանակներում գնահատված ռեգրեսիոն մոդելը՝ ավելացնելով նոր փոփոխականներ, ներառյալ՝ կեղծ փոփոխականներ: Գնահատել ռեգրեսիոն մոդելի տարբեր ընդլայնումները, կատարել համեմատական վերլուծություն, ընտրել լավագույն մոդելը: 	<p>Բանավոր և գրավոր հարցում, խնդիրների լուծում, լաբորատոր առաջադրանքների իրականացում, թիմային աշխատանք</p>	<p>Համակարգիչներ, պրոյեկտոր</p>
---	---	---	---	--	--	---------------------------------

<p>Թեմա 6. Բազմաչափ ռեգրեսիոն վերլուծություն որակական տվյալների դեպքում: Կեղծ փոփոխականներ</p> <p>Որակական տվյալների էությունը, նկարագրությունը և կիրառությունը:</p> <p>Մեկ բացատրող կեղծ փոփոխականով ռեգրեսիոն մոդելներ: Գնահատված գործակիցների մեկնաբանությունը:</p> <p>Կեղծ փոփոխականների կիրառումը կարգային տվյալների դեպքում: Հատումներ (interaction) կեղծ փոփոխականներ հետ:</p> <p>Կեղծ փոփոխականների տարբեր թեքություններով ռեգրեսիոն մոդելներ:</p> <p>Կախյալ կեղծ փոփոխականով ռեգրեսիոն մոդելներ (գծային հավանականային մոդելներ):</p> <p>Կեղծ փոփոխականների ներմուծմամբ տնտեսագիտական տարբեր իրավիճակների ռեգրեսիոն մոդելների կառուցում, գնահատում և մեկնաբանում:</p> <p>Կառուցվածքային փոփոխությունների գնահատման Չոուի թեստ:</p>	4	4		<p align="center">Պարտադիր գրականություն</p> <p>1. Jeffrey M. Wooldridge, Introductory Econometrics: A Modern Approach, 7th Edition, Michigan State University, Cengage, 2018, Գլուխ 7, էջ 220-261</p> <p align="center">Առաջադրանք</p> <p>1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել հինքնաստուգման հարցերին, լուծել խնդիրները:</p> <p>2. Ընդլայնել նախորդ թեմայի շրջանակներում գնահատված ռեգրեսիոն մոդելը՝ ավելացնելով նոր՝ կեղծ փոփոխականներ:</p>		
<p>Թեմա 7. Պատահական սխալների հատկությունների վերլուծություն և դիագնոստիկա (Հետերոսկեդաստիկություն, Ավտոկոռելյացիա)</p> <p>Հետերոսկեդաստիկության էությունը և հետանքները ՓՔՄ համար:</p> <p>Հետերոսկեդաստիկության հայտնաբերման թեստեր: t, F և LM թեստերի հաշվարկումը հետերոսկեդաստիկության դեպքում:</p> <p>Հետերոսկեդաստիկության ստուգումը:</p> <p>Մնացորդների գրաֆիկներ: Breusch-Pagan-ի, White-ի և Goldfeld-Quandt-ի թեստերը: Կշռված փոքրագույն քառակուսիների մեթոդը (WLS): Փոքրագույն քառակուսիների ընդհանրացված մեթոդը (GLS):</p> <p>Հետերոսկեդաստիկությունը գծային</p>	4	4	<p>Դասախոսություններ, վերլուծություններ, Eviews և Excel փաթեթներում վարժությունների իրականացում և արդյունքների մեկնաբանում</p>	<p align="center">Պարտադիր գրականություն</p> <p>1. Basic Econometrics, Damodar N. Gujarati, Fourth Edition, Գլուխ 13, էջ 506-523</p> <p>2. Econometrics by Example, Damodar N. Gujarati, 2011, 2012, Գլուխ 6, էջ 68-114</p> <p align="center">Առաջադրանք</p> <p>1. Կարդալ գրականությունը, պատասխանել հինքնաստուգման հարցերին, լուծել խնդիրները:</p> <p>2. Իրականացնել նախորդ թեմայի շրջանակներում գնահատված ռեգրեսիոն մոդելների ավտոկոռելյացիայի և հետերոսկեդաստիկության դիագնոստիկա:</p>	<p>Բանավոր հարցում, լաբորատոր առաջադրանքների իրականացում</p>	<p>Համակարգիչներ, պրոյեկտոր</p>

<p>հավանականային մոդելում:</p> <p>Հետերոսկեդաստիկության խնդրի լուծումը:</p> <p>Ավտոկոռելյացիա մնացորդներում: Դարբին Վաթսոնի չափանիշ: Մնացորդներում ավտոկոռելյացիայի բացակայության ստուգման Լագրանժի բազմապատկիչների թեստը:</p> <p>Eviews ծրագրային փաթեթում հետերոսկեդաստիկության և ավտոկոռելյացիայի դիագնոստիկայի իրականացում և լուծում:</p>					
--	--	--	--	--	--

Դասընթացի վերջնարդյունքներ

- Գիտի էկոնոմետրիկ վերլուծությունների ժամանակ կիրառվող տվյալների ստացման աղբյուրները և դրանց կառուցվածքը,
- Գիտի որակական տվյալների հետ աշխատելու մեթոդները և դրանց կիրառության եղանակները,
- Հասկանում է բազմաչափ ռեգրեսիոն մոդելի ընդհանուր կառուցվածքը և գործնականում դրա կիրառության համար անհրաժեշտ գործիքակազմն և հմտությունները,
- Կարողանում է բացատրել միագործոն ռեգրեսիոն մոդելի էությունը, հիմնական ենթադրությունները և գնահատված գործակիցների տնտեսագիտական նշանակությունը,
- Կարողանում է ձևավորելու հիփոթեզներ տարբեր տնտեսագիտական հարցերի վերաբերյալ և ստուգել դրանք համապատասխան վիճակագրական թեստերի օգնությամբ, ինչպես նաև կառուցել վտահելիության միջակայքեր գնահատված պարամետրերի համար և մեկնաբանել դրանք,
- Կարողանում է իրականացնելու էկոնոմետրիկ մոդելներով կանխատեսումներ, կատարելու սցենարային վերլուծություններ և ներկայացնելու արդյունքները շահագրգիռ կողմերին,
- Կարողանում է էկոնոմետրիկ մոդելիների գնահատված ժամանակ առաջացող խնդիրները արդյունավետորեն լուծել, ինչպիսիք են հետերոսկեդաստիկությունը, մոդելի սխալ սպեցիֆիկացիաները, տվյալների չափման սխալները և այլն:

Դասախոսի բեռնվածություն

Դասախոսություն	32 ժամ
Սեմինար	32 ժամ
Ստուգարք	Հաշվարկվում է ըստ ուսանողների թվի
Խորհրդատվություն	
Ընդամենը	64 ժամ (առանց ստուգարքի ժամերի)

Հավելված 1

Դասընթացը դասավանդող դասախոսների ցուցակ

Դասախոսի անուն, ազգանուն	Կոչում, աստիճան	Կոնտակտային տվյալներ
Եվգենյա Բազինյան	տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ	eva_bazinyan@yahoo.com 099991011
Կարինե Հարությունյան	տնտեսագիտության թեկնածու, դոցենտ	harutyunyan_k@yahoo.com 091223804
Գևորգ Ասլանյան	տնտեսագիտության թեկնածու	gevorgaslanyan97@gmail.com 093505040
Սուրեն Լևոնյան	տնտեսագիտության թեկնածու	levonyansur@gmail.com , 094036304
Մարիանա Խչեյան	դասախոս	marianakhcheyan@gmail.com 093726026

Հավելված 2

Գրականության ցանկ

➤ Պարտադիր

1. Jeffrey M. Wooldridge, Introductory Econometrics: A Modern Approach, 7th Edition, Michigan State University, Cengage, 2018,
2. Hill, R. C., Griffiths, W. E., & Lim, G. C., Principles of Econometrics. John Wiley & Sons, 2018,
3. Stock, J. H., & Watson, M. W., Introduction to Econometrics, New York, Pearson, 2020
4. Basic Econometrics, Damodar N. Gujarati, Fourth and Fifth Editions
5. Econometrics by Example, Damodar N. Gujarati, 2011, 2012, 2015

➤ Լրացուցիչ

1. И. И. Елисеева и др., Эконометрика, учебник для вузов, под редакцией И. И. Елисеевой, Москва, Издательство Юрайт, 2024, 449 с.
2. Ջրբաշյան Լ.Ա., Էկոնոմետրիկ մոդել ավորումը Eviews կազմի օգտագործմամբ, Ուսու մասնագրական ձեռնարկ, Երևան, Լոր-Նար, 2013թ.
3. Brooks, Chris. Introductory Econometrics for Finance, EViews Guide to Accompany Introductory Econometrics for Finance, Cambridge University Press, 2019